

A HTMT HÍREI

Megkezdődött a Magyar Tudomány Ünnepe – Összefoglaló videó az MTA Székházban tartott nyitóünnepségről

"Kutatóként tudjuk: a valóság csodái messze felülmúlják képzeletünket. A következő hetekben ezt a csodát, a világ megismerésének örömét szeretnénk megosztani" – mondta Freund Tamás, az MTA elnöke a 2022-es Magyar Tudomány Ünnepe csütörtöki nyitóünnepségén. A vezetői köszöntők és díjátadások után Pléh Csaba akadémikus tartott tudományos előadást. Idén megújulnak a novemberi rendezvénysorozat tudomány-népszerűsítő előadásai Tudományünnep+ néven. Az előadások a közvéleményt aktuálisan leginkább foglalkoztató témákat dolgozzák fel dinamikus stílusban, megújult környezetben. A „Tudomány: út a világ megismeréséhez” mottó jegyében megrendezett eseménysorozat az MTA YouTube-csatornáján is követhető...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: Természettudományi konferencia Beregszászon

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontja 2011 óta minden év novemberében tematikus rendezvény keretében méltatja a magyar tudomány napját, melyet az elmúlt években a Magyar Tudományos Akadémia is felvett a Magyar Tudomány Ünnepe elnevezésű programsorozatába. [...] Korábbi hagyományainkhoz hasonlóan 2022. november 10. 10.00-15.30 óra között kerül sor a természettudományi tematikájú tudományos konferenciára Beregszászon (Kossuth tér 6.). Az eseményt lehetőség szerint vegyes (jelenléti és online) módon kívánjuk megtartani...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: Árpád-kori királyok és temetkezőhelyek kutatása: A legújabb régészeti, genetikai kutatások és eredmények

Selye János Egyetem Tanárképző Kar Biológia és Történelem Tanszéke, valamint a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács szervezésében 2022. november 10. 10.30-12.30 óra között kerül sor az Árpád-kori királyok és temetkezőhelyek kutatása: A legújabb régészeti, genetikai kutatások és eredmények témájú beszélgetésre. Az eseményt a Selye János Egyetemen, Komáromban (Bratislavská cesta 3322) tartják. A fő előadó Mende Balázs Gusztáv – az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Archeogenomikai Intézetének tudományos főmunkatársa...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Műhelymunka: Fenntartható mentális egészség

Az Ego Vajdasági Magyar Pszichológiai Kutatóműhely szervezésében 2022. november 10. 12.00-14.00 óra között kerül sor a Fenntartható mentális egészség című műhelymunkára, amely az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán, (Szabadka, Strossmayer utca 11.) lesz megtartva. [...] A műhely összekapcsolja a pszichológia és a pedagógia tudományterületeit az emberi jólétre és a környezeti hatásokra fókuszálva...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Emlékezés Lónyay Menyhért születésének 200. évfordulója alkalmából

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszéke a Kárpátaljai Területi Állami Levéltár közreműködésével emlékülést szervez gróf Lónyay Menyhért (1822–1884) születésének 200. évfordulója tiszteletére. Az eseményre 2022. november 10. 15.00-17.00 óra között a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán kerül sor (Kossuth tér 6.). Lónyay fordulatokban gazdag politikai pályafutása Beregszászról indult. Pályafutása során betöltötte Magyarország miniszterelnöki, az Osztrák-Magyar Monarchia közös pénzügyminiszteri, valamint a Magyar Tudományos Akadémia elnöki posztját...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Magyar Tudomány Ünnepe: Lovász László előadása Kolozsváron

Lovász László akadémikust, Abel-díjas matematikust a BBTE 2022. november 10-én díszdoktorrá avatja. Délután 18.00 órától a BBTE Aula Magna termében egy izgalmas tudománynépszerűsítő előadást tart a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. [...] Diszkrét vagy folytonos? Zeno paradoxonjaitól a kvantumfizikáig, az a kérdés, hogy világunk diszkrét vagy folytonos-e, kiemelkedően fontos volt, de megválaszolatlan maradt. Matematikai szempontból a diszkrét modellek igen eltérően viselkednek a

folytonosaktól. A folytonosság elmélete, az analízis, a 18. századtól kezdve hatalmas sikereket hozott a fizika és más tudományok megalapozásában. A diszkrét matematika később fejlődött ki, nem kis részben az informatika igényei miatt...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

XIX. Fiatal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája

A Fiatal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciáját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány már évek óta a Magyar Tudomány Napja alkalmából rendezi meg. A konferencia célja, hogy lehetőséget biztosítson a fiatal kutatók számára, hogy bemutassák új eredményeiket, kutatásaikat. A konferenciára fiatal, 35 évnél nem idősebb alap diplomával már rendelkező, de tudományos fokozattal még nem rendelkező kárpátaljai magyar kutatók jelentkezhetnek. Az idei konferenciára 2022. november 11. 09.00-16.00 óra között kerül sor a Beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán (Kossuth tér 6.)...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A Magyar Tudomány Napja Partiumban

A Partiumi Keresztény Egyetem, a Partiumi Területi Kutatások Intézete és a Sapientia Varadiensis Alapítvány szervezésében kerül sor 2022. november 11. 10.00-17.00 óra között az Intézményépítés és nemzeti összetartozás a Kárpát-medencei magyar tudományban című konferenciára. A rendezvény a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem új épületében (Sulyok István utca 14–16.) kerül megszervezésre...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

KAB: Magyar Tudomány Ünnepe 2022

Kolozsvári Akadémiai Bizottság, Magyar Tudomány Ünnepére konferenciát szervez, 2022. november 11. 11.00-tól a Művészeti Egyetem, Marosvásárhely, Köteles Sámuel utca 6. szám alatt. [...] A megnyitó előadást Kollár László Péter akadémikus, az MTA főtitkára: „Az egyetem feladatáról” tartja, majd [...] három szakmai előadást követően a KAB tudományos díjainak átadására és Színháztudományi Szakbizottság könyvbemutatójára kerül sor...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: Chrenóczy-Nagy József emléktáblájának avatása

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) állandó programjának része emléktáblák állítása azon volt MTA-tagok emlékére, akik születésük, tevékenységük vagy kutatásuk programja révén a volt Felső-Magyarország területéhez kapcsolódtak. A következő eseményre 2022. november 11. 10 órától kerül a szlovákiai Nyitrán (Plébánia utca, 44 sz. épület bejárata)...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Felmérés: A pofon néha elkerülhetetlen? Így viszonyulunk a gyermekbántalmazáshoz Erdélyben

Pofonnal fegyelmez minden második szülő, a szidalmazás pedig ennél is gyakoribb – így érzékelik a környezetükben azok, akik a Gyulafehérvári Caritas gyermekbántalmazással kapcsolatos online kérdőívét kitöltötték. A percepciót a statisztikai adatok is alátámasztják: a Mentsétek meg a Gyermekeket szervezet 2022-es jelentése szerint minden második gyermeket bántalmaznak Romániában. [...] A gyermekbántalmazáshoz kapcsolódó kutatás három részből állt. [...] A felmérésből az derült ki, hogy a kortárs bántalmazást inkább „lenyelik” a gyerekek, a pszichológus szerint azért, mert már kiskoruktól beléjük neveljük, hogy ne árulkodjanak. Mint rámutatott: „nehezen értik meg a gyerekek és a fiatal felnőttek, hogy ha bántanak és ezt elmondod, akkor az nem árulkodás, hanem önvédelem...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

70 százalékos leépítések lesznek a Médiatér lapjainál

Az Erdélyi Médiatér Egyesület megválnak a lapjainál dolgozó újságírók kétharmadától, a cégcsoport szintjén pedig 70 százalékos leépítések lesznek januártól – értesült a Transtelex. A magyar adófizetők pénzéből finanszírozott sajtóholdingot a létrehozása óta kapott húszmillió euróból sem tudta életképpé tenni a menedzsmentje, így a jövő év folyamán akár újabb elbocsátásokra is számítani lehet...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Százötven éves az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerészképzés

Az évek során megszokottá vált, hogy a magyar tudomány napját Erdélyben érdekes, tanulságos előadásokkal köszönti az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya. November 4-én a 150 éves múltra visszatekintő, korszerű erdélyi magyar egyetemi orvos- és gyógyszerészképzés történetének áttekintéséről szolt az emlékülés. A 150 évvel ezelőtt

megalapított Ferenc József Tudományegyetem, valamint utódja, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet létrehozásáról és helyzetének alakulásáról hangzottak el előadások, folyt beszélgetés. [...] Az előadásokat hallgatva érdekes volt Gaal György irodalomtörténésszel a Ferenc József Tudományegyetem régi és újabb épületei között barangolni, Péter H. Mária gyógyszerésztörténésszel az erdélyi magyar gyógyszerészképzés gyökereit számba venni, Spielmann Mihály történésztől a marosvásárhelyi orvosi kar kezdeti időszakának tanulságait hallgatni, majd Ferencz László belgyógyász professzor és Nagy Attila orvos-költő beszélgetése során két különböző nemzedék emlékeit meghallgatni az orvosképzésről, a hivatásként végzett gyógyító munkáról...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Botházi Mária újságíró frissen megjelent kötetéről, erdélyiségről

A humor segít az önvédelemben, a jóllét megőrzésében és növeli az önbecsülést – erre a három dologra a kisebbségi létezésben akkora szükségünk van, mint egy falat kenyérré – vallja Botházi Mária kolozsvári újságíró, az MTA köztestületének külső tagja, egyetemi tanár. Botházi Máriát frissen napvilágot látott, Fűnyíró a Tündérbertben című kötetéről kérdeztük. [...] Mi erdélyi magyarok vagyunk, és ezzel sok minden megmagyarázható – így fogalmazza meg a Koinónia Kiadó legújabb, Fűnyíró a Tündérbertben című kötetének az esszenciáját. Mondanál példákat, hogy mi minden magyarázható meg ezzel? Olyasmik például, hogy miért természetes nekünk az, ha valami nehéz, és miért furcsa, ha valami könnyű. Ha valami könnyen megy, keressük, hogy hol van a turpisság a dologban, mert az mégsem lehet, hogy egyből engedélyt kaptunk, mondjuk, egy kétnyelvű tábla felszerelésére. El tudunk csodálkozni azon is, ha például időre kifizetnek egy munkát, és annyit kapunk érte, amennyit ígértek...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Székelyföldön férfiként „tökösnek” kell lenned, miközben azt látom, hogy körülöttem senki sincs jól

Miközben továbbra is makacsul tartja magát Erdélyben az a sztereotípiája, hogy aki pszichológushoz fordul segítségért, az „bolond”, sok más akadállyal is szembe kell néznie annak, aki szakmai segítséget szeretne kérni. [...] Mentális egészségről és a toxikus maszkulinitásról is beszélgettünk sorozatunk első részében...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Két új programot indít a nagyváradi Könyvmentők Kulturális Egyesület

Két új programot indít a nagyváradi Könyvmentők Kulturális Egyesület, ahol nemcsak jótékonykodni tudnak, de a könyvmentést is támogathatják az érdeklődők, valamint egy olvasási kihívásban is részt vehetnek. A programokról, illetve a kezdeményezés céljairól és fontosságáról, Lőrincz István Gyulával, az egyesület projekt-koordinátorával beszélgettünk. [...]A mentés mellett az egyesület fontos missziójának tartja visszahozni az olvasás szeretetét a fiatalok életébe. Kulturális programjaik is erre buzdítják az ifjúságot. Olvasóköroket, iskolai programokat indítanak, amelyek célja, hogy minél többet olvassanak a fiatalok, viszont arra is lehetőségük van, hogy olyan osztálytársaikon és iskolatársaikon segítsenek, akik nehéz anyagi helyzetben vannak...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Barcaföldvár áldozataira emlékeztek

Az egykori barcaföldvári 2-es számú fogolytábor utolsó tömegsírja fölött kialakított emlékkertben péntek délután huszonharmadik alkalommal emlékeztek azon magyar foglyokra, akik 1944 nyaratól kezdve a lágerben hunytak el vagy a szögesdróttal elkerített részen ártatlanul szynylödtek hosszú hónapokon át. Az eseményen jelen voltak az egykori foglyok hozzátartozói közül többen, helybeli és környékbeli magyarok, lerótták kegyeletüket politikusok és a Történelmi Vitézi Rend tagjai is. [...] Barcaföldváron működött a II. világháború idején és az európai hadakozás befejezését követő közel fél éven át Románia egyik leghírhedtebb fogolytábor. A köztudatba haláltáboroként bevonult lágerbe magyar és német hadifogoly katonák mellett elsősorban észak-erdélyi magyar és (részben) német ajkú civilek ezreit zsúfolták össze 1944 októberétől kezdődően...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Bemutatták a Helikon folyóirat Tamási Áron-emlékszámát

A kolozsvári Helikon folyóirat hagyományává vált, hogy időközönként tematikus lapszámokat jelentessen meg – az idei szeptemberi második lapszám, a 2022/18-as Tamási Áron 125 címmel tiszteleg az író születésnapjának évfordulója előtt. A lapszám szinte minden szövege valamilyen módon kapcsolódik Tamásihoz, legyen az esszé, kritika, elemzés, sőt, felkérésre született olyan prózaszöveg is Lovász Krisztina tollából, amely a Tamási-nyelvre reflektálva, azt megidézve használja az írótól megszokott szófordulatokat, helyzeteket. [...] Dávid Gyula, az MTA köztestületének külső tagja a lapszám bemutatón arról mesélt, hogy milyen más, sokkal árnyaltabb és drasztikusabb okai voltak annak, hogy az író kitelepült. Mint tanulmányában is írja, „Tamási Áron 1944. október 8-án, néhány nappal azt megelőzően hagyta el Kolozsvárt, hogy a szovjet csapatok birtokba vették a várost...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

MCC-s pedagóguskonferencia Jánosiban

Első alkalommal szervezett pedagóguskonferenciát a Mathias Corvinus Collegium Beregszászi Központja október 28-án. A jánosi Helikon Hotelben megrendezett eseményen 48 kárpátaljai oktatási intézmény közel 150 pedagógusa vett részt. A program főelőadója prof. Bagdy Emőke, az MCC Fiatal Tehetség programjának fővédnöke, a tehetséggondozás elméletének és módszertanának szakembere volt. [...] Az eseményt követően Dobsa Németh Beáta, a Mathias Corvinus Collegium Beregszászi Központjának vezetője elmondta: „Az MCC 27 éve foglalkozik tehetséggondozással, s az elmúlt időben több alkalommal sikerült pedagóguskonferenciát is szervezniük. Az MCC a külhoni régiók közül elsőként Beregszászban nyitotta meg központját. [...] Az előadást követően tudósítónk beszélgetett a Bagdy Emökével a háború által kialakult lelki folyamatokról és annak kezeléséről...”
Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

25 ezer hrivnyát gyűjtöttek a 68-as alakulat részére a Kárpátalja magyar szemmel c. kiadvány révén

A Munkácsy Mihály Magyar Házban nemrég mutatták be a Kárpátalja magyar szemmel című útikönyv ukrán változatát. A könyv Kárpátalja történelmét, földrajzát, természeti értékeit, hagyományait, továbbá a családok számára is könnyen teljesíthető túra útvonalakat mutatja be. [...] „Az útikönyvet még a háború előtt lefordítottuk ukrán nyelvre. [...] Később Fegyir Sándor fordult kéréssel a turisztikai tanácshoz, hogy nem tudnánk-e anyagilag segíteni a 68-as alakulatot. Az az ötletünk támadt, hogy megszervezzük a bemutatót, s az eladásból befolyt összeggel a katonákat támogatjuk” – mondta el Tarpai József, a kiadvány szerkesztője...”
Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Gál Erika, a Nagydobronyi Református Líceum igazgatója

Az 1995 óta működő Nagydobronyi Református Líceum [...] az oktatáson túl a legfontosabb feladatának azt tartja, hogy Istenhez vezesse a gyerekeket, és megtanítsák nekik azt, hogyan lehet Vele békeességben élni a nehéz időkben is – fogalmazott Gál Erika igazgató, akivel jelenről, jövőről beszélgettünk. [...] Hogyan érintette az iskolát a háborús kivándorlás? Vannak pedagógusok, akik végleg az anyaországban maradtak. A tanévet 5 új kollégával kezdtük. [...] Ami a gyerekeket illeti: jelenleg 186 diákunk van, tavaly ilyenkor 179-en voltak. [...] Milyen kihívásokkal néznek szembe, mi nehezíti az oktatási folyamatot? Tankönyvhiány van. Az ötödikeseket az új ukrán iskola (NUS) tantervének megfelelően oktatjuk, viszont ehhez még nem készültek magyar nyelvű tankönyvek...”
Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Statisztika: Továbbra is súlyos probléma a marginalizált roma gyerekek szegregációja az iskolákban

2020-ban a marginalizált roma közösségekből származó gyerekek kevesebb mint egyharmada (32 százalék), míg a teljes óvodáskorú népesség 87 százaléka járt óvodába – derül ki az Európai Unió Szlovákiában élő marginalizált roma közösségre összpontosító, jövedelmi és életkörülményi statisztikáiból. [...] A jelentés szerint a marginalizálódott roma közösségekből származó gyerekek nemcsak ritkábban jártak óvodába, de kevesebb időt is töltöttek ott, mint a teljes népességhez tartozó társaik. A felmérésből az is kiderül, hogy a többi gyerekhez képest nagyjából háromszorosa a marginalizált roma közösségekből származó gyerekek aránya a speciális iskolákban...”
Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Egyhangúlag Fekete Irént választották újra a pedagógusszövetség elnökének

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége a XV. Országos Közgyűlését 2022. november 5-én Rimaszombatban, a Csillagházban tartotta. Sor került a tisztújításra, újráválasztották Fekete Irént országos elnöknek, jóváhagyták a 2022-26-os időszak programját. Nem utolsósorban az Országos Választmány is megtartotta első ülését, s megválasztotta az Országos Elnökséget is. [...] Mint Fekete Irén összefoglalta, az elmúlt választási időszak nagyon jól indult. Kifejtette, az SZMPSZ elnöksége újratervezte a programokat, rendezvényeket, új projekteket talált ki. [...] Az SZMPSZ-nek 3645 tagja és 166 alapszervezete van. Továbbra is célul tűzték ki, hogy minden magyar pedagógus a szövetség családjába tartozzon...”
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Miklós László kutatóval az ENSZ földvédelmi és éghajlatváltozási világkonferenciájáról

Az ENSZ Kormányközi Éghajlatváltozási Testületének már korábban kiadott évközi jelentése a tagországokat erős hatású és kézzelfogható lépésekre szólítja fel, egyben arra figyelmeztet, hogy a bolygónk egyharmadát- felét meg kell védeni s meg kell őrizni a jövő élelmiszer- és édesvízellátásának biztosítása érdekében. [...] Napjaink híre viszont, hogy a klímakatasztrófák szaporodása dacára a Gallup Intézet nemzetközi felmérése azt mutatja, hogy világszerte tavaly (is) csökkent az általános aggodalom a

klímaváltozás veszélyeivel kapcsolatban. Felelőtlenül torz tükörben keressük a jövőt? Miklós Lászlóval, a Szlovák Tudományos Akadémia főmunkatársával, a Magyar Tudományos Akadémia külső köztestületi tagjával beszélgettünk. [...]A bajok igazi oka, hogy azokra többnyire csak rálegyintünk. [...] De azzal nyugtatgatják a lelküket, hogy ezt még elviseli a Föld, még ha nyögve is. Egy következő fázisban pedig már azt mondják magukban: utánam a vízözön, nekem ez a bizniszem...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#)

>

Klubest Durica Katarinával „Mennyit adtál érte?” című legújabb regényéről

A Szőgyéni Könyvtár és Galéria épületében köszöntötte Smidt Veronika könyvtáros Durica Katarinát, aki elhozta a néhány hete megjelent Mennyit adtál érte? című könyvét. Smidt Veronika bemutatta az írónót a közönségnek, ismertette a munkásságát. Tagja a Szépirók Társaságának, de fény derült újságírói tevékenységére, az eddig megjelent könyveire és a családi életébe is betekintést kapott a közönség. [...] Első könyve, a Szőkés Egyiptomba 2013-ban jelent meg, melyet a következő évben szlovákul is kiadtak. Az 1970-80-as években játszódik második regénye, a 2016-ban megjelent Szlovákul szeretni címmel, mely a szlovákiai magyar identitást vizsgálta. [...] Legújabb könyve néhány héttel ezelőtt látott napvilágot Mennyit adtál érte? címen...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#)

>

Felvidéki magyar kortárs képzőművészek csoportos tárlata Selmecebányán

A vajkai IN SITU művésztelep tizenkét magyar képzőművésze mutatkozott be a selmecebányai Schemnitz Galériában tartott csoportos tárlaton. A november 4-én megnyitott kiállítás az eddigi művésztelepeken megszületett alkotások seregszemléje, beszámoló tárlata. Mint a megnyitón Gyenes Gábor, a kiállítás kurátora kifejtette: 2017 óta szervezik meg Vajkán az IN SITU művésztelepet, 2019 óta meghatározott koncepció mentén készülnek az alkotások. A művésztelepen a képzőművészet számos szegmenséből hívnak alkotókat. Festőművészek, grafikusok, fotográfusok, építészek, filmművészek közösen alkotnak a nyári időszakban megvalósuló szimpóziumon...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#)

>

Emlékezetes 1956-os Mindszenty-est Komáromban

A komáromi Széchenyi István Polgári Társulás szervezésében meghatározó és lélekindító 1956-os estet tartottak a Selye János Gimnázium dísztermében „A világon páratlan szabadságharc volt ez” címmel. Az előadó Kovács Gergely, okleveles posztulátor, a Mindszenty Alapítvány képviselője volt, aki mindenekelőtt Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország utolsó hercegprímásának életét, életművét, egyházához és a magyar nemzethez fűződő hűségét, áldozatvállalásait, boldoggá avatási perének jelenlegi állását ismertette. Az est házigazdája Tarics Péter, a Széchenyi István Polgári Társulás alapító elnöke volt, aki maga is Mindszenty-kutató...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#)

>

Múltidéző: Machnyik Andor, a népszolgálat elfeledett apostola

Hogy miért érdekes Machnyik Andor (1888–1955)? Elsősorban mint szakértelmiséginek érdemes megvizsgálunk a pályáját: rá lehet mutatni a családi indíttatásokra, a szocializáció állomásaira, az elsajátított tudás kamatoztatására és a népszolgálati magatartás kialakulására. Másodsorban, nem lehet elégszer hangsúlyozni a tényfeltáró alap kutatások fontosságát. [...] A doktorátusát 1931-ben szerezte, a tekintélyes múlttal rendelkező, 1850-ben alapított, Dëčinben (Tetschenben) található, csehországi német gazdasági szakiskolában, a Libverdében. Doktori munkája kötetben is megjelent, először magyarul, 1935-ben. A Csallóköz – Gyakorlati agrár- és szociálpolitika című könyvről van szó. [...] Kevésbé reflektált tény, hogy disszertációja egy a földreform során felosztott nagybirtokot és a rajta kialakított kisgazdaságok gazdálkodását vizsgálta...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#)

>

SZERBIA/VAJDASÁG

A koszovói szerbek kiléptek a politikai intézményekből

Lemondtak tisztségükről ma a koszovói szerb községek polgármesterei, a szerbek kivonulnak a kormányból és a koszovói parlamentből, a közigazgatásból, kilépnek a rendőrségtől és az igazságügyi szervektől, vagyis lemondtak a szerb nemzetiségű bírák és ügyészek, bírósági alkalmazottak. [...] Ez a döntést az előzte meg, hogy a koszovói vezetés november elsején elkezdte alkalmazni azt a törvényt, amely megtiltja a koszovói szerbeknek, hogy Szerbia által kiadott rendszámú járművel közlekedjenek Koszovó területén. [...] A pristinai intézmények elhagyása a legfelelősségteljesebb lépés, amit a koszovói szerbek tehettek Petar Petković, a Koszovó-ügyi Iroda igazgatója szerint is. Így szeretnék ugyanis megvédeni a brüsszeli egyezményt és elérni, hogy tíz év után végre megalakuljon a Szerb Községek Közössége, valamint vonják vissza a járművek rendszámú táblájának cseréjét...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Politikum: Egy hét múlva szavazhatnak a kisebbségek a nemzeti tanácsi választásokon

Egy hét múlva vasárnap, november 13-án, 19 nemzeti kisebbségi közösség közvetlenül, 4 közösség pedig elektorok által választja meg nemzeti tanácsát. Ez a negyedik alkalom, hogy Szerbiában közvetlen nemzeti tanácsi választást szerveznek. A választáson való részvétel alapfeltétele a külön kisebbségi névjegyzékbe való feliratkozás. A névjegyzéket egy héttel ezelőtt zárták le. A nemzeti tanácsukat közvetlenül megválasztó közösségek névjegyzékébe 454.807 polgár iratkozott fel, a legtöbben, 116.273-an, a magyar választói névjegyzékbe. [...] A vajdasági magyar kulturális önkormányzat mostantól kezdve egyet jelent a teljes pártpolitika általi kisajátítással. A Vajdasági Magyar Szövetség a politikai erőfölényéből egypártrendszert kovácsolt, és teljességgel kilúgozta a Magyar Nemzeti Tanácsból a kritikus hangokat. [...] Pásztor Istvánnal, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökével készült interjúban körbejártuk az MNT közösségi önkormányzatiságunk szerepét, jelentőségét, az eddig elért eredményeket és a választáson való részvétel fontosságát...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

30. Egyetemi Nyelvészeti Napok az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken

Az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén november 8-án, délelőtt 9:30-kor harmincadik alkalommal kerül sor a hagyományos, Egyetemi Nyelvészeti Napok néven ismert nemzetközi tudományos konferencia megrendezésére. A tanácskozás átfogó témája ezúttal a nyelvi megismerés lesz, amely lehetőséget ad a legújabb nyelvészeti kutatások áttekintésére határon innen és túl. Az idei tanácskozás két év után ismét élőben zajlik, 35 előadóval, akik négy ország több, mint tíz városának tudományos intézményeiből jelentkeztek be...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Elkezdődött a zETna 19. Irodalmi Fesztiválja

Pénteken este Gubik Korina zentai képzőművész, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium rajztanárnőjének A tér hiánya címet viselő kiállításának a megnyitójával elkezdődött a zETna Kiadó és internetes irodalmi folyóirat, sorrendben 19. (hiatikus) fesztiválja. Gubik Korina rendhagyó, tárlatnyitó performansa során közreműködött bolyais kollégája, Miroslav Jovančić szabadkai képzőművész és zenész. Ezt követően a festőművésszel Szarka Mándity Krisztina muzeológus, művészettörténész beszélgetett...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk](#) >

Könyvbemutatók és helyitermék-mustra Egyházaskéren

Egyházaskéren a Könyvet a szórványba! kezdeményezésnek köszönhetően két kiadvánnyal ismerkedtek meg a jelenlévők, valamint megtartották a helyi termékek bemutatóját is. [...] A Forum Könyvkiadó jóvoltából Ninkov K. Olga Nemes Fekete Edit keramikus művészetéről írt könyve, valamint Bogdán József Még utoljára című kötete került a közönség elé. Az atyával Molnár Rózsa költő, tanító beszélgetett. [...] Ninkov Kovačev Olga az MTA köztestületnek külső tagja, a kötet szerzője hozzáfűzte, az 1978 óta létező monográfiatorozatban ez az első darab, mely egy nőről szól. Az asszony-, illetve a női sors nagyon erősen jelen van Nemes Fekete Edit művészetében, és ez az a dimenzió, amely megérinti az embereket...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Videó: Satrincán bemutatták Uri Ferenc Szerémség története című könyvét

Nagy érdeklődés övezte Uri Ferenc Szerémség története című helytörténeti munkáját. A kötet a régmúlt idők eseményeiről, Szerémségről és azoknak az embereknek az életéről, munkájáról, alkotásairól, harcairól és gondolkodásáról szól, akik sok ezer évvel ezelőtt éltek Szerémségben. A könyvet a maradéki Petőfi Sándor Művelődési Egyesület jelentette meg. A kis példányszámú kiadványt elsősorban Szerémségben terjesztik az illetékesek. [...] Zdenyák Katica, a satrincai művelődési egyesület elnök asszonya örömet fejezte ki, hogy ilyen sokan érdeklődtek a magyar nyelvű kötet iránt...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk](#) >

Lapszemle: Megjelent a Tanulmányok idei második száma

Nyomdába került az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék Tanulmányok című folyóiratának idei második száma. Ez a szám – a korábbiakhoz hasonlóan – igen változatos tematikájú írásoknak biztosít publikálási felületet, amelyek közül ezúttal a szerkesztő a terjedelmesebb tanulmányok közlését részesítette előnyben. Az első tematikus egységben egy tanulmány olvasható, mégpedig Medve Zoltán, az MTA köztestületének külső tagjának Közép-Európáról és irodalmainak fordíthatóságáról című munkája, amely első fele Közép-Európa fogalmának teoretikus meghatározásáról értekezik, később pedig az ezen a területen élő népek irodalmának fordításáról, a fordítás lehetőségeiről számol be. [...] A második tematikus egységben nyelvészeti és irodalmi vonatkozású kutatások eredményeiről tájékozódhatunk. Molnár-Bodrogi Enikő, az MTA köztestületének külső tagjának a narratíváknak a finnugor kisebbségi értelmiségiek identitásformálásában betöltött szerepéről értekezik, mégpedig a Skandináviában őshonos meänkieli, számi és kvén, valamint a romániai magyar és csángó kisebbségi népek példáján...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

VMDK: Ismeretlen tettesek megrongálták a csúrogi emlékművet

Halottak napja alkalmából a VMDK képviselői kilátogattak Csúrogra az 1944/45-ben ártatlanul kivégzett vajdasági magyaroknak állított emlékműhöz, ahol elhelyezték a kegyelet virágjait, majd mécesst gyújtottak az itt kivégzett mártírok emlékére. Ekkor figyeltek fel arra, hogy a Jézus feje fölött hiányzik a glóriát jelképező kör, amelyből csak egy apró csonk maradt...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Mi legyen a bronz utazóórával?

A Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában megjelent Mi legyen a bronz utazóórával? című legújabb kötetét mutatta be csütörtökön este az óbecsei Népkönyvtárban Várady Tibor jogtudós és író, akivel Szilágyi Edit nyugalmazott jogász és Sági Varga Kinga, a kötet szerkesztője beszélgetett. [...] Az irattári történeteket feldolgozó könyvsorozat ötödik kötete Kiss Ernő aradi vértanú dedunokájának, Farkas Geizának különös végrendeletéről szól...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Kiállítás: Kultúrtörténet a kisgrafikákon. A modern magyar és finn exlibrisek sokszínű képi világa

A magyar ex librisek gyökerei egészen a 16. századig nyúlnak vissza, majd a 19. században a polgárosodással kiterjedt az ex librist készítőik köre, és a címeres mellett elterjedtek a szimbolikus, témás ex librisek. Finnország első nyomtatott ex librise pedig az 1680-as évekből származik, bár a könyvtulajdonosi bejegyzések csak később váltak gyakoribbá. E kisgrafikák népszerűsége az elmúlt évtizedekben nőtt meg, kínálatuk széles – egyedül Finnországban a becslések szerint több mint 25 000 ex librist ismerünk. [...] A helsinki Liszt Intézet U galériájában nyíló tárlat a 20–21. századi magyar és finn ex librisekről, avagy grafikus formájú könyvtulajdonosi bejegyzéseiről nyújt áttekintést...” Forrás: Magyarutca.org: [teljes cikk >](#)

1956-ra emlékeztek Hágában, Los Angelesben és Brnóban

A Hollandiai Magyar Szövetség a Hollandiai Mikes Kelemen Körrel közös megemlékezésben emlékezett az 1956-os forradalom és szabadságharc 66. évfordulójának alkalmából. [...] Ünnepi megemlékező beszédet mondott Hermán M. János, majd Visky András: Kitelepítés című kötetét mutatták be Hágában október 23-án. [...] 2022. október 23-án a Los Angeles-i Egyesült Magyar Házban emlékeztek meg a 1956-os forradalom 66. Évfordulójára a Szoboszlai Sándor Dél-Kaliforniai Magyar Színház művészei illetve a Kárpátok néptáncgyűttes. [...] 2022. október 22-én szombaton, 15:00 órától tartotta ünnepi megemlékezését a CSMMSZ helyi egyesülete és a KAFEDIK szervezésében, a CSEMADOK képviselői részvételével a brünni Špilberk várfalán található emléktáblánál...” Forrás: Hongaarsefederatie.nl: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)